

1 חוק-יסוד: מבקר המדינה

1. מהות

ביקורת המדינה נתונה בידי מבקר המדינה.

2. ביקורת המדינה

(א) מבקר המדינה יקיים ביקורת על המשק, הנכסים, הכספים, ההתחייבויות והמינהל של המדינה, של משרדי הממשלה, של כל מפעל, מוסד או תאגיד של המדינה, של הרשויות המקומיות ושל גופים או מוסדות אחרים שהועמדו על-פי חוק לביקורתו של מבקר המדינה.

(ב) מבקר המדינה יבחן את חוקיות הפעולות, טוהר המידות, הניהול התקין, היעילות והחסכון של הגופים המבוקרים, וכל ענין אחר שיראה בו צורך.

3. חובה להמציא ידיעות

גוף העומד לביקורתו של מבקר המדינה ימציא למבקר ללא דיחוי, לפי דרישתו, ידיעות, מסמכים, הסברים, וכל חומר אחר שלדעת המבקר דרושים לו לצרכי הביקורת.

4. תלונות הציבור

מבקר המדינה יברר תלונות מאת הציבור על גופים ואנשים כפי שייקבע בחוק או לפיו; בתפקידו זה יכהן מבקר המדינה בתואר "נציב תלונות הציבור".

5. תפקידים נוספים

מבקר המדינה ימלא תפקידים נוספים כפי שייקבע בחוק.

6. אחריות בפני הכנסת

במילוי תפקידיו יהיה מבקר המדינה אחראי בפני הכנסת בלבד ולא יהיה תלוי בממשלה.

7. בחירה ותקופת כהונה

(תיקון התשנ"ח)

(א) מבקר המדינה ייבחר בידי הכנסת בהצבעה חשאית; סדרי הבחירה ייקבעו בחוק.

(ב) תקופת כהונתו של מבקר המדינה תהיה שבע שנים.

(ג) מבקר המדינה יכהן תקופת כהונה אחת בלבד.

8. כשירות

(תיקון התשנ"ח)

כל אזרח ישראלי שהוא תושב ישראל כשיר להיות מועמד לכהונת מבקר המדינה; חוק יכול שיקבע תנאי כשירות נוספים.

9. הצהרת אמונים

מבקר המדינה הנבחר יצהיר ויחתום לפני הכנסת הצהרת אמונים זו:

"אני מתחייב לשמור אמונים למדינת ישראל ולחוקיה ולמלא באמונה את תפקידי כמבקר המדינה."

10. תקציב

תקציב משרד מבקר המדינה ייקבע לפי הצעת מבקר המדינה בידי ועדת הכספים של הכנסת, ויפורסם ביחד עם תקציב המדינה.

11. משכורת וגימלאות

משכורתו של מבקר המדינה ותשלומים אחרים שישולמו לו בתקופת כהונתו או לאחריה, או לשאייריו לאחר מותו, ייקבעו בחוק או בהחלטה של הכנסת או של ועדה מועדונית שהכנסת הסמיכה לכך.

12. קשר עם הכנסת והגשת דו"חות

(א) מבקר המדינה יקיים קשר עם הכנסת, כפי שייקבע בחוק.
(ב) מבקר המדינה יגיש לכנסת דיונים וחשבונות וחוות דעת בתחום תפקידי ויפרסם אותם ברבים, והכל בדרך ובסייגים שייקבעו בחוק.

13. העברה מכהונה

(תיקון התשס"ה)

מבקר המדינה לא יועבר מכהונתו אלא באחד מאלה:

- (1) מטעמי בריאות נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו - ביום שבו החליטה הכנסת על כך, בהחלטה שהתקבלה ברוב חבריה לפחות, לאחר הליך שייקבע בחוק;
- (2) מחמת התנהגות שאינה הולמת את מעמדו כמבקר המדינה - ביום שבו החליטה הכנסת על כך, בהחלטה שהתקבלה ברוב של שלושה רבעים מחבריה לפחות, לאחר הליך שייקבע בחוק.

14. ממלא מקום המבקר

נבצר ממבקר המדינה למלא תפקידו, ימונה ממלא מקום המבקר באופן ולתקופה כפי שייקבע בחוק.

יצחק שמיר

ראש הממשלה

---

[1] [n"o 1237](#), התשמ"ח (24.2.1988), עמ' 30.

תיקונים: [n"o 1665](#), התשנ"ח (1.4.1998), עמ' 196;

[n"o 2017](#), התשס"ה (1.8.2005), עמ' 714.